

Občané Polska, Maďarska, Slovenska a České republiky o nebezpečí ptačí chřipky

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-11</i>
Otázky:	<i>OZ.22 – OZ.24</i>
Termín terénního šetření:	<i>7. - 14. listopadu 2005</i>
Počet respondentů:	<i>981</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 18 let¹</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>12. prosince 2005</i>
Zpracovala:	<i>Naděžda Horáková</i>

Součástí listopadového šetření Centra pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR byl i blok otázek věnovaný aktuální problematice ptačí chřipky. Výzkum byl realizován v rámci mezinárodní spolupráce zaštitěné organizací CEORG². Nejprve jsme se všech respondentů zeptali, zda si myslí, že ptačí chřipka je pro obyvatele naší země hrozbou.³

Tabulka 1: Je ptačí chřipka hrozbou? (údaje v %)

	ČR	Polsko	Maďarsko	Slovensko
je to vážná hrozba	36,4	19,8	20,2	39,0
je to mírná hrozba	40,5	42,3	39,2	44,0
není to hrozba	15,1	32,2	34,8	12,0
neví	8,0	5,7	5,8	5,0

Největší obavy vyvolává ptačí chřipka u občanů Slovenské republiky. Čtyři z deseti Slováků si myslí, že ptačí chřipka představuje vážnou hrozbu, jen o málo méně obyvatel Slovenska (44 %) ji označilo za hrozbu mírnou. Názor, že ptačí chřipka nepředstavuje hrozbu, zastává jen přibližně desetina slovenských občanů. Za hrozbu nepovažuje ptačí chřipku 15 % Čechů a přibližně třetina obyvatel Polska a Maďarska. Poláci a Maďaři se ptačí chřipky obávají výrazně

¹ Ve výzkumech CVVM jsou dotazováni lidé starší 15 let, ale v Polsku, Maďarsku a na Slovensku občané starší 18 let. Kvůli lepší srovnatelnosti výsledků jsou zde proto uváděny výsledky za Českou republiku také pouze za respondenty starší 18 let.

² C E O R G (The Central European Opinion Research Group) zahrnuje tři instituce zabývající se výzkumem veřejného mínění. V České republice je to CVVM SOÚ AV ČR - Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR, v Maďarsku TÁRKI - Társadalomkutatási Intézet és Társadalomkutatási Informatikai Egyesülés a v Polsku CBOS - Centrum Badania Opinii Społecznej. Příležitostně s organizací spolupracuje ještě slovenská agentura FOCUS.

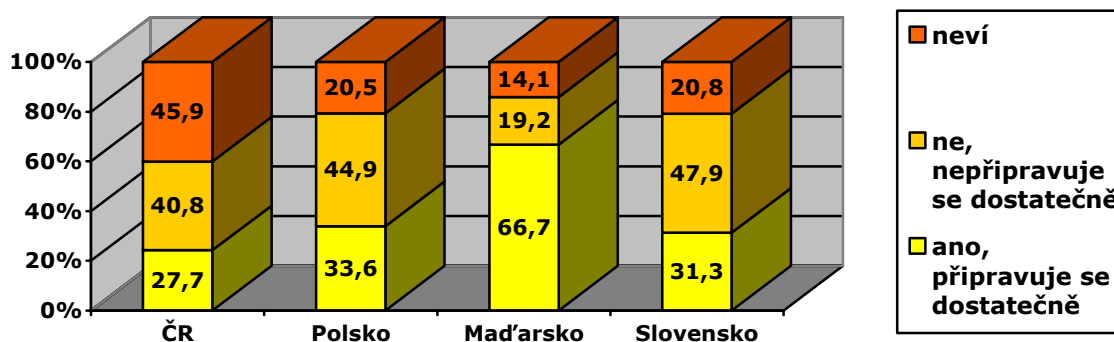
³ Otázka: „Myslíte si, že je ptačí chřipka hrozbou pro lidi v České republice? Je to vážná hrozba, je to mírná hrozba, nebo to není hrozba?“

méně než Češi a Slováci. Za vážnou hrozbu považuje ptačí chřipku jen pětina Poláků a Maďarů, ale téměř dvě pětiny občanů České republiky a Slovenska.

V České republice považují ptačí chřipku za vážnou hrozbu výrazně častěji ženy než muži (tento názor vyjádřilo 43 % oslovených žen, ale jen 29 % mužů). Větší obavy panují také u lidí žijících v obcích, které mají méně než 2000 obyvatel. Za vážnou hrozbu označili ptačí chřipku relativně častěji rovněž nepracující důchodci.

Ve výzkumu jsme se dále zajímali o to, zda se podle obyvatel visegrádských zemí jejich vlády dostatečně připravují na vypuknutí ptačí chřipky.⁴

Graf 1: Připravuje se vaše vláda na vypuknutí ptačí chřipky? (údaje v %)

Obyvatelé Maďarska mají v porovnání s obyvateli Slovenska a České republiky menší obavy z vypuknutí ptačí chřipky, zároveň ale nejpozitivněji hodnotí připravenost své vlády na vypuknutí ptačí chřipky. Více než dvě třetiny Maďarů totiž uvedli, že se jejich vláda dostatečně připravuje na vypuknutí ptačí chřipky ve své zemi. Obyvatelé dalších visegrádských zemí jsou ke svým vládám v této oblasti výrazně kritičtější. Jako dostatečnou hodnotí připravenost své vlády jen třetina obyvatel Polska a Slovenska. Nejmenší podíl respondentů, kteří uvedli, že vláda jejich země se dostatečně připravuje na vypuknutí ptačí chřipky, byl v České republice, což je ovlivněno tím, že v naší zemi je nejvyšší podíl oslovených, kteří se k položené otázce nedokázali vyjádřit. V Polsku a na Slovensku nedokázala připravenost své vlády na vypuknutí ptačí chřipky posoudit jen pětina respondentů (a v Maďarsku dokonce jen 14 %). V České republice téměř polovina oslovených občanů (46 %) nevěděla, zda je naše vláda na případnou epidemii připravena či nikoliv.

Tabulka 2: Omezil jste nebo přestal jste jíst drůbež? (údaje v %)

	ČR	Polsko	Maďarsko	Slovensko
úplně přestal jíst drůbež	3,5	1,3	2,9	1,9
konzumaci drůbeže omezil	20,0	9,7	14,2	17,9
nejí drůbež z jiných důvodů	4,2	2,2	2,5	2,4
nepřestal jíst drůbež, neomezil její konzumaci	71,3	86,2	80,1	77,4
neví	1,0	0,6	0,3	0,4

V další otázce jsme se zajímali o to, zda obyvatelé visegrádských zemí změnili své postoje ke konzumaci drůbeže v souvislosti s nebezpečím ptačí chřipky.⁵

⁴ Otázka: „Myslíte si, že se naše vláda dostatečně připravuje na vypuknutí ptačí chřipky v České republice? Ano, připravuje se dostatečně, ne, nepřipravuje se dostatečně?“

⁵ Otázka: „Vzhledem ke zprávám o ptačí chřipce omezil jste nebo přestal jste jíst drůbež? Úplně jste přestal jíst drůbež, konzumaci drůbeže jste omezil, nejíte drůbež z jiných důvodů (jste vegetarián apod.), nebo jste nepřestal jíst drůbež, ani jste neomezil její konzumaci?“

K omezení či úplnému vynechání drůbeže ze svého jídelníčku nejčastěji přikročili obyvatelé České republiky (24 %) a obyvatelé Slovenska (20 %), tedy zemí, kde je ptačí chřipka častěji považována za vážnou hrozbu. Úplně přestalo jíst drůbež, nebo alespoň omezilo její konzumaci 17 % Maďarů a pouze 11 % obyvatel Polska.